

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Lidelsens Vej

Citation: Dalgas, Ernesto: "Lidelsens Vej", i Dalgas, Ernesto: *Lidelsens Vej*, udg. af Henrik Schovsbo , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 313.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgalideval-shoot-idm139862322645744/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Lidelsens Vej

- (1751-1826). Ses i *Der Wandsbæcker Bote* nr. 75 (1775). – *Silberen*: bronze-afstøbning af antik statue, opstillet 1886. – *Marsyas*: i den gr. mytologi en naturgud, en satyr, der udfordrede guden Apollon til dyst i fløjtespil. M. tabte og blev som straf for sit overmod flået levende. – *Pan(s)*: P. var opr. en gr. hyrdegud; blev senere opfattet som indbegrebet af naturen og allet (pan: gr. »alt«). – *Syrinx*: panfløjte, rørfløjte.
- 107 *Tartarus*: i den gr. mytologi navnet på underverdenens dybeste mørke. – *Ossian(s)*: gælisk sagnfigur, bærde (sanger) fra Højskotland. Hans digte blev – som et falsum – udgivet i det 18. årh., hvor de vækte stor furor bl.a. ved deres stemning af det vemodige, tagede hedelandskab. – *Stryks*: i den gr. mytologi grænsefloden til underverdenen, Hades.
- 108 *Forbryderen i Jødeland*: omskrivning for Jesus. Ordene om fasten står Matth. 6,16-18. – *Kierkegaard siger (. . .)*: i *Øieblikket* nr. 1 (1855), jf. *Samlede Værker*, I. udg., bd. 14, s. 116. – *Apokalypstikeren*: Stedet henviser til Joh. Åb. 10. – *Anarki*: se n.t.s. 275. – *Baal*: opr. kanaanæisk frugtbarhedsgud, her navn på djævelen.
- 110 *Prometheus*: I den gr. mytologi menneskets skaber og velgører (ildbringer). Han blev straffet af Zeus ved at lækkes til en klippe, hvorfra han blev befriet af helten Herakles. – *Sirenerne*: I gr. mytologi fabelvæsener, halvt kvinder og halvt fugle, der lokker (sø)folk i ulykke ved deres underkønlige lokketoner.
- 111 *æde og drikke (. . .)*: jf. Luk. 12,19. – *Titanomachien*: I gr. mytologi kampen mellem de olympiske guder og urvæsenerne, titanerne. Kampen endte med de sidstes nedstyrtelse i Tartaros, mørket. – *Doktorindspøtats*: En disputats om emnet har ikke kunnet identificeres, men flere artikler om forbindelsen m.l. nyresygdomme og depressive tilstande publiceredes i Dalgas' levetid, f.eks. A. Haslund: »Tilfælde af Sindsygdøm under Forløbet af kronisk Nephritis [nyrebetændelse]« i *Ugeskrift for Læger*, IV. Række, Bd. I, 1880, s. 297-305. (Meddelt af Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek).
- 112 *Fredrik den Store*: se n.t.s. 105. Citatet er ej identificeret. – *Tolstoy*, Lev (1828-1910): russ. digter og religiøs skikkelse. Der refereres formentlig til hans novelle *Kreutzersonaten*, (da. overs. 1890) kap. 23 el. til essay'et »Hvad er kunst?« (1897-1898, ty. *Was ist Kunst?*, 1898). – *Plato*: se n.t.s. 80.
- 113 *Valgerda*: I den nord. mytologi navn på en valkyrie, en af guden Odins møer, der leder slag og udvælger, hvem der skal falde. – *Meipomene*: i den gr. mytologi navn på musen for tragedien. – *Johannes Forførerens Studier*: Ordet *krystalliseret* ses hverken i Kierkegaards *Samlede Værker* eller i hans *Papirer*. Dalgas udtrykker sandsynligvis sin egen fortolkning af Johannes Forførerens kvindeforståelse, sådan som den kommer til udtryk både i »Forførerens Dagbøger« og i »In vino veritas«, jf. n.t.s. 103. – *Duftvaudeville(r)*: en satirisk benævnelse for idylliserende og urimelige syngespil, en yndet genre i det meste af det 19. århundrede.
- 114 *Stendhal(s)*: pseudonym for Marie-Henri Beyle (1783-1842), fr. forfatter til bl.a. *Physiologie de l'amour* (1822, da. *Kærlighedens Fysiologi*).